

Nyt om miljø & udvikling

92-gruppen er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer. 92-gruppens organisationer arbejder aktivt med opfølgningen af Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg 2002 og andre sager vedrørende internationalt miljø og udvikling.

92-gruppen

c/o Danmarks Naturfredningsforening

Madsnedøgade 20

2100 København Ø

T 39 17 40 32

F 39 17 41 41

E 92gruppen@dn.dk

INDHOLD – NR. 20 – D. 26.02.2004

CO2-KVOTER I KONFLIKT MED KYOTO-MÅLSÆTNING 1

ENERGISEKTOREN UNDER PRES 2

NGO'ERS ROLLE I ULANDSBISTANDEN 3

DET LYDER GODT, MEN... 6

AMBITIØST - MEN UFINANSIERET ARBEJDSPROGRAM OM BESKYTTEDE

NATUROMRÅDER 7

LÅN FRA VERDENSBANKEN HJÆLPER IKKE DE FATTIGE 8

ARRANGEMENTER 9

REDAKTION 10

CO2-kvoter i konflikt med Kyoto-målsætning

Af Lars Georg Jensen, WWF Verdensnaturfonden

"EU's klimapolitiske indsats står og falder med, at direktivet skaffer resultater. Og resultater i denne sammenhæng betyder faldende CO2-udledninger."

Hvis man skal fra København til Hamborg, og begynder sin tur med at køre til Helsingør, kan man så hævde at være på rette vej? Det er nogenlunde den situation den danske regering befinder sig i efter sidste uges offentliggørelse af sit forslag til lov om CO2-kvoter for energisektoren og dele af erhvervslivet.

Forslaget er den danske udmøntning af det formentlig mest ambitiøse miljøpolitiske virkemiddel, EU nogensinde har vedtaget: Direktivet om handel med CO2-kvoter mellem alle de største CO2-udledere i EU, det vil sige især kraftværkerne og den tunge del af industrien. Direktivet dækker omkring 45% af alle CO2-udledninger i EU, og det er ikke for meget sagt, at EU's klimapolitiske indsats står og falder med, at direktivet skaffer resultater. Og resultater i denne sammenhæng betyder faldende CO2-udledninger.

"[...] de samlede danske drivhusgasudledninger [...] går fra knap 70 millioner tons i dag til cirka 72 millioner tons i 2005-

Kvoterne skal i første omgang uddeles for perioden 2005 til 2007, men direktivet foreskriver, at hver enkelt lands uddeling af kvoter allerede nu skal afstemmes således, at man kan hævde at være på vej til at opfylde eller over-opfylde sin Kyoto-målsætning i 2008 til 2012.

Det er hér den danske regering må imødesee en alvorlig pædagogisk udfordring i de forestående samtaler med Kommissionen.

2007. [...] rigets tilladte andel i Kyoto-regnskabet er 55 millioner tons,”

“[...] fronterne var trukket skarpt op mellem regeringen og oppositionen, og det er derfor op til Dansk Folkeparti, om regeringen kan få flertal for sin fortolkning af EU-direktivet.”

“Regeringens plan tildeler [...] kvoter på 33,5 millioner tons CO₂ i årene 2005-2007. Det er cirka 2,1 tons mere end den gennemsnitlige udledning i årene 1998-2002.”

“Planen giver slet ingen retning efter 2012, hvor Kyoto-protokollen skal strammes betydeligt.”

Ifølge regeringens udspil kan de omfattede virksomheder i 2005 til 2007 nemlig udlede 33,5 millioner tons CO₂, eller cirka 8% mere, end de gjorde i den periode, der er anvendt som referencår, nemlig 1998 til 2002. For de samlede danske drivhusgasudledninger betyder det, at Danmark går fra knap 70 millioner tons i dag til cirka 72 millioner tons i 2005-2007. Da rigets tilladte andel i Kyoto-regnskabet er 55 millioner tons, forestår der altså et meget brat fald umiddelbart efter 2007...

Med mindre Kommissionen altså siger “nej” og “om igen” til d’herrer Bendtsen og Schmidt, der under fornavnene Bendt og Hans Chr. tilsammen har ansvaret for den danske CO₂-kvotelovgivning.

Forslaget er i høring frem til den 8. marts, og ventes debatteret i Folketinget i slutningen af marts. På et åbent samråd i sidste uge var fronterne trukket skarpt op mellem regeringen og oppositionen, og det er derfor op til Dansk Folkeparti, om regeringen kan få flertal for sin fortolkning af EU-direktivet.

Energisektoren under pres

Af Søren Dyck-Madsen, Det Økologiske Råd

Regeringens plan tildeler energisektoren og de omfattede industrivirksomheder kvoter på 33,5 millioner tons CO₂ i årene 2005-2007. Det er cirka 2,1 tons mere end den gennemsnitlige udledning i årene 1998-2002.

Af denne kvote får den tunge industri inkl. offshore alt hvad de skal bruge, hvilket efterlader 21,7 millioner tons CO₂ til energisektoren. De nuværende danske kvoter er 23 millioner tons inkl. varmesiden. Tildelingen til energisektoren giver således en beskeden reduktion for energisektoren på 1,3 millioner tons i forhold til den hidtidige kvotetildeling.

Hvis det danske Kyoto-mål skal overholdes i 2008-2012 uden, at der ydes en reduktionsindsats i de ikke-kvotebelagte sektorer, og industrien igen får alle ønsker opfyldt, så skal energisektoren for alvor gøre en indsats. Den vil skulle reducere udledningen fra 21,7 millioner tons i 2005-2007 til 8,2 millioner tons i 2008-2012. I planen er der ikke taget stilling til, hvordan dette spring skal klares.

Et sådant uafklaret spring er alvorligt for en energisektor, hvor investeringerne er store og langsigtede og kan medføre, at man vil forlade sig på kvotekøb i stedet for at investere i energiproduktion (VE) med mindre CO₂ udslip.

"Alt er ikke sort for energisektoren. [...] sektoren forventes samlet at få en gevinst på 400 millioner kr. årligt i 2005-2007."

Planen giver slet ingen retning efter 2012, hvor Kyoto-protokollen skal strammes betydeligt.

Der er dog også nogle positive elementer i regeringens plan. Tildelingen af kvoter til energisektoren sker således efter produceret energi-mængde. Det vil gøre strøm fra kulkraftværkerne forholdsmæssigt dyrere at producere end strøm fra mere miljøvenlige kraftværker.

Der er også lagt op til en ændring i varmeloven, der har til formål at forhindre de centrale kraftvarmeværker i at vælte eventuelle nye omkostninger over på varmemeforbrugerne, sådan som det skete efter liberaliseringen og privatiseringen af energisektoren.

Alt er ikke sort for energisektoren. Der er fremlagt beregninger, som viser, at sektoren samlet forventes at få en gevinst på 400 millioner kr. årligt i 2005-2007. Årsagen er, at EU's kvotesystem forventes at presse de europæiske energipriser op, og det smitter af på prisen på den el, som kraftværkerne sælger i Danmark og til nabolandene.

NGO'ers rolle i ulandsbistanden

- Dobbeltinterview med Danida og Dansk Industri

Spørgsmålet om civilsamfundets rolle i udviklingsbistanden er i forbindelse med de seneste års finanslove blevet stadig mere påtrængende. Derfor bad 92-gruppens nyhedsbrev Danidas chef udenrigsråd Carsten Stauer og afsætningspolitisk chef Hans Peter Slente fra Dansk Industri om at forholde sig til diskussionens centrale elementer.

Spørgsmål 1. I Danmark og andre vestlige lande kanaliseres en del af ulandsbistanden via NGO'er. Hvilke fordele og ulemper er der ved det?

"uden de danske folkelige organisationer var der formentlig ingen dansk udviklingsbistand overhovedet."

Hans Peter Slente, DI: Der er overvejende positivt at anvende danske folkelige organisationer som kanal for udviklingsbistanden. Blandt fordelene er, at det styrker folks muligheder for at engagere sig i udviklingsarbejdet. Desuden kan statslige midler på den måde suppleres med privat indsamlede midler, og dermed rækker bistanden fra Danmark længere. Folkelige organisationer har ofte nye metoder og temaer i spil, hvilket skaber dynamik og innovation, som også smitter positivt af på den statslige bistandsindsats. En yderligere styrke er oplysningsindsatsen - uden de danske folkelige organisationer var der formentlig ingen dansk udviklingsbistand overhovedet.

"Mange [...] har et fejlagtigt billede af Afrika som håbløs nød og elendighed, og de folkelige organisationers kampagner [...] har en del af skylden"

"Med den del af bistanden, der ydes gennem NGO'erne, har Danida bl.a. mulighed for at være med til at styrke udviklingen af et aktivt civilsamfund i udviklingslandene."

"Men vejen ud af fattigdom går gennem økonomisk vækst, og her mener jeg ikke, at de folkelige organisationer altid har vist deres styrke."

En potentiel ulempe er, hvis folkelige organisationers oplysningsaktiviteter i donor- og modtagerlandet formidler et ensidigt billede af virkeligheden. Mange herhjemme har et fejlagtigt billede af Afrika som håbløs nød og elendighed, og de folkelige organisationers kampagner for nødhjælpsbidrag og bistand har formentlig en del af skylden for dette. Og i modtagerlandene har stærke internationale folkelige organisationer fra tid til anden medvirket til at hindre vigtige vækstskabende udviklingsprojekter og –politikker.

Carsten Staur, Danida: Med den del af bistanden, der ydes gennem NGO'erne, har Danida bl.a. mulighed for at være med til at styrke udviklingen af et aktivt civilsamfund i udviklingslandene. Det gælder også i lande, hvor vi ikke er inde med et statsligt udviklingsprogram. Ved at støtte civilsamfundet har vi således mulighed for at bidrage til at udvikle organisationer, der kan holde regeringer og administration ansvarlige for, at de nødvendige reformer føres ud i livet og når de målgrupper, de er rettet mod.

Hertil kommer naturligvis, at støtten gennem NGO'erne også bidrager til at fremme den folkelige deltagelse i udviklingsprocessen. Det samme gælder den folkelige opbakning og forankring i Danmark.

Fordelene er således ganske mange, men der er naturligvis også ulemper. Det kræver en relativt stor administration at håndtere de mange mindre bevillinger, og koordinationen af mange forskellige organisationers indsatser kan også være ganske besværlig. Der er også en risiko for, at der bliver for lidt sammenhæng i indsatserne – at det bliver for flagrende. Men det er nok alt i alt omkostninger, det er værd at tage med for at sikre en bred folkelig deltagelse i udviklingssamarbejdet.

Spørgsmål 2. *NGO'erne mener selv, at de er ganske gode til at nå de fattige, og at deres støtte til NGO'er i ulande er vital for at få skabt velfungerende demokratier. Er du enig?*

Hans Peter Slente, DI: Folkelige organisationer verden over består af almindelige mennesker - og i fattige områder dermed af fattige mennesker - som organiserer sig for en sag - ofte for at forbedre livssituationen for medlemmerne. Der er ingen tvivl om, at folkelige organisationer ofte er gode til at nå de fattige og udstødte. Men vejen ud af fattigdom går gennem økonomisk vækst, og her mener jeg ikke, at de folkelige organisationer altid har vist deres styrke.

Folkelige organisationer er selve nerven i et levende demokrati. Danmark var et fattigt demokrati uden folkelige organisationer og folkevalgte organer - partier, interesseorganisationer, skolebestyrelser, gymnastikforeninger - og mange af disse har histo-

risk medvirket til at forme det danske samfund og forankre demokratiet. Det samme gælder i udviklingslandene. Særligt i lande med svage demokratier kan folkelige organisationer være en vigtig katalysator for demokratiske forandring.

Det er vigtigt at sondre mellem folkelige organisationer i Danmark og i modtagerlande. Støtte til folkelige organisationer i modtagerlande kan godt være succesfuld, uden at den kanaliseres gennem tilsvarende organisationer i Danmark.

“NGO’er er ganske gode til at nå fattige grupper, og støtte til civilsamfundet i udviklingslandene er vigtig [..]. Men civilsamfundet kan naturligvis ikke alene bære demokratiseringsprocesserne.”

Carsten Staur, Danida: De fleste NGO’er er ganske gode til at nå fattige grupper, og støtte til civilsamfundet i udviklingslandene er vigtig for at bidrage til udviklingen af demokrati. Men civilsamfundet kan naturligvis ikke alene bære demokratiseringsprocesserne. Det er helt afgørende, at der også samtidig arbejdes med at udvikle demokratiske institutioner (parlamentar, lokale råd mv.) og en effektiv offentlig forvaltning som f.eks. skole- og sundhedsvæsen.

Spørgsmål 3. *I de senere år har Danida og andre vestlige landes bistandsorganisationer lagt vægt på, at NGO-bistand skulle gå til fortalervirksomhed - at styrke de fattiges muligheder for at blive hørt af det politiske system i ulandene. Er det hensigtsmæssigt?*

Hans Peter Slente, DI: Fortalervirksomhed må siges at være en af de folkelige organisationers styrker, og ved at fremme netop dette element kan man forhåbentlig også styrke en demokratisk udvikling i modtagerlandene. Men støtte til visse serviceydelser og almindelig organisationsopbygning vil efter min mening også stadig kunne være relevant.

“støtte til visse serviceydelser og almindelig organisationsopbygning vil efter min mening [..] være relevant.”

Carsten Staur, Danida: Nu er det jo ikke sådan, at NGO-bistanden alene går til “ fortalervirksomhed”. Bistanden tager tværtimod ofte afsæt i meget konkrete udviklingsaktiviteter inden for f.eks. sundhed, uddannelse eller landbrug, hvor der netop herigennem skabes grundlag for organisering og kapacitetsopbygning. Altså at man i forbindelse med konkrete indsatser kan bidrage til at sætte lokale organisationer i stand til at gå i aktiv og kritisk dialog med myndigheder med henblik på at fremme de mål, man nu engang har.

Det vigtige er som nævnt, at projekter ikke bliver “ små projekter”, men spiller sammen og påvirker det omgivende samfund. Det er derfor også vigtigt at have for øje, at det er civilsamfundsorganisationerne i udviklingslandene, der skal være de afgørende aktører - og ikke NGO’erne fra Danmark eller andre donorlande. De danske organisationers rolle bør så vidt muligt begrænses til at være faciliterende – vi må ikke fremover komme i en situation, hvor vi med rette kan anklages for at støtte,

“Det er [..] vigtigt [..], at det er civilsamfundsorganisationerne i udviklingslandene, der

skal være de afgørende aktører - og ikke NGO'erne fra Danmark"

hvad der ofte betegnes som "bistandsturisme". Det kan hverken Danida eller de danske NGO'er leve med.

Spørgsmål 4. *Kan der i forbindelse med støtte til fortalervirksomhed stilles krav om, at NGO'erne er enige med Danmarks officielle politik?*

Hans Peter Slente, DI: Danske folkelige organisationer bør efter min mening kunne opnå støtte til at opbygge og understøtte legitime folkelige organisationer i modtagerlandene. Rammerne for disse organisationers politiske observans og filosofiske ståsted bør være vide i pluralismens navn.

"Det er i orden at give en særlig positiv vægt til aktiviteter, der støtter op om centrale dele af den officielle udviklingspolitik,"

Dog mener jeg, at det er legitimt at myndighederne søger en balance og støtter forskellige typer af fortalere - både hvad angår geografi, organisationstype, emnefelt, arbejdsform og politisk observans. Det er i orden at give en særlig positiv vægt til aktiviteter, der støtter op om centrale dele af den officielle udviklingspolitik, hvad enten det er miljø, frihandel, ligestilling, demokrati eller økonomisk vækst. Det gør jo ikke noget, at der er et vist samspil i den officielle, folketingsbesluttede bistand på den ene side og den offentligt medfinansierede folkelige på den anden.

"forskellige holdninger til bistandspolitiske spørgsmål er både væsentlige og vigtige [...] NGO'ernes bidrag til den bistandspolitiske debat er derfor altid velkomne."

Carsten Staur, Danida: Nej, det tror jeg ikke, man kan forestille sig. Vi har en samarbejdskultur, der er baseret på, at forskellige holdninger til bistandspolitiske spørgsmål er både væsentlige og vigtige, også for at analysere alle relevante aspekter. NGO'ernes bidrag til den bistandspolitiske debat er derfor altid velkomne.

I det hele taget gælder jo det grundlæggende, at der kun er en vej til bedre resultater i bistandssamarbejdet. Det er gennem dialog og diskussion – og gennem fortsat indvinding af erfaringer. Det er vigtigt, at NGO-projekter ligesom anden bistand er fagligt solide og tilpasset lokale forhold, men de må meget gerne være nyskabende, så de bidrager til den faglige diskussion og udvikling.

Det lyder godt, men...

- En kommentar til Danida og DI

Af Kim Carstensen, generalsekretær i WWF Danmark

"Der ser ud til at være plads til et aktivt og sågar kritisk civilsamfund hos både Danida og Dansk Industri."

Carsten Staur og Hans Peter Slente skriver begge klogt og godt om civilsamfundets rolle i bistanden. Jeg er uenig i nogle af de politiske markeringer, men generelt er begge indlæg fine og favnende. Der ser ud til at være plads til et aktivt og sågar kritisk civilsamfund hos både Danida og Dansk Industri.

”Men [...] jeg er faktisk blevet bekymret for, hvor helhjertet Danida prioriterer at støtte og styrke civilsamfundet i u-landene.”

”Først var der fjernelsen af støtten til Fagbevægelsens U-landssekretariat. Så var der udkastet til miljøstrategi, hvor Danida dårligt nævnte civilsamfundet med et ord.”

Så det er muligt, jeg bare har set spøgelse. Men et par gange på det seneste er jeg faktisk blevet bekymret for, hvor helhjertet Danida prioriterer at støtte og styrke civilsamfundet i u-landene.

Først var der fjernelsen af støtten til Fagbevægelsens U-landssekretariat. Så var der udkastet til miljøstrategi, hvor Danida dårligt nævnte civilsamfundet med et ord. Det blev bedre i senere udkast, men kun fordi vi pressede på. Danida huskede ikke på det af sig selv.

Så var der to store allianceprogrammer fra en række organisationer i 92-gruppen, som begge blev afvist af Danidas ledelse med opbakning fra Danidas styrelse. Det sidste angiveligt med DI som markant aktør. Begge programmer passede præcis i Danidas civilsamfundsstrategi, men var åbenbart for store eller ambitiøse. Store var de sandt nok, men budgettet var nu ikke mere end en femtedel af et helt almindeligt Danida-sektorprogram i et enkelt land.

Siden har vi hørt, at Danida gerne vil se på de to allianceprogrammer igen. Men med langt mindre budgetter. Det er svært at forstå, hvorfor det kun skulle være ca. 8 mio. kr. værd for Danida at sikre, at civilsamfundene i 25 u-lande kan holde deres regeringer op på løfterne fra topmødet i Johannesburg og opnåelsen af FNs årtusindemål. Det er også svært at forstå, hvorfor det kun skulle være ca. 5 mio. kr. værd at engagere en række u-landes civilsamfund i at påvirke gennemførelsen af Verdensbankens fattigdomsstrategier. Begge temaer er prioriteter for Danida.

Men sådan er det åbenbart. Selv om vi er enige om de florumvundne principper, er det nok værd lige at holde et øje på Danidas praksis i den kommende tid.

Ambitiøst - men ufinansieret arbejdsprogram om beskyttede naturområder

Af Tove Marie Ryding, Nepenthes

” Biodiversitetskonventionens 7. Partskonference bød på kriser, [...] og lange nætter fyldt med parenteser, fodnoter og

Biodiversitetskonventionens 7. Partskonference bød på kriser, konfrontationer kompromisser og lange nætter fyldt med parenteser, fodnoter og alternative formuleringsforslag.

Et ambitiøst udkast til arbejdsprogram om beskyttede naturområder klarede sig lykkeligt igennem konferencen med stort set intakte målsætninger. Således sigter arbejdsprogrammet stadig imod, at der skal oprettes nationale og regionale systemer af

alternative formuleringforslag."

"Det er derfor uvist, hvor meget arbejdsprogrammet reelt kommer til at bidrage til opfyldelsen af 2010-målet om at mindske tabet af biologisk mangfoldighed signifikant."

"Men der er langt fra papirarbejde til naturbevarelse. Hvem der skal betale for virkeliggørelsen af arbejdsprogrammets ambitioner, er et ubesvaret spørgsmål."

"Faktisk er miljøet og de fattige ofte kommet yderligere under pres som følge af ekspansio-

beskyttede naturområder verden over. Samtidig skal forvaltningen af beskyttede naturområder forbedres, ligesom at områderne i højere grad skal beskyttes imod skadevirkninger fra aktiviteter, der foregår udenfor selve naturområdet.

Listen over forslag til aktiviteter led dog nogle mærkbare tab.

En aktivitet der foreslår, at udpegelsen af de naturområder, der skal beskyttes, kombineres med overvejelser om, hvilke områder der huser de mest truede arter, blev svækket markant i løbet af forhandlingerne. Dette kan tolkes som, at der er en reel risiko for, at levesteder for truede arter ikke vil blive inkluderet, når de nye beskyttede områder skal udpeges. Det er derfor uvist, hvor meget arbejdsprogrammet reelt kommer til at bidrage til opfyldelsen af 2010-målet om at mindske tabet af biologisk mangfoldighed signifikant inden år 2010.

Heldigvis medførte en velarrangeret lobbyindsats, at nye NGO-formuleringer og mærkesager dukkede op i teksten i samme takt som andre forsvandt. Derfor nævnes nu både klimaforandringerne effekt på beskyttede områder, samt problematikken omkring ulovlig udnyttelse af, og handel med, ressourcer fra beskyttede områder i arbejdsprogrammet.

Alt i alt så lykkedes det at få formuleret et godt og effektivt arbejdsprogram med præcise forslag til aktiviteter og tidsfrister.

Men der er langt fra papirarbejde til naturbevarelse. Hvem der skal betale for virkeliggørelsen af arbejdsprogrammets ambitioner, er et ubesvaret spørgsmål. De ressourcestærke lande valgte at overhøre de fattige landes utallige anmodninger om øget finansiering og teknologioverførsel.

Lån fra Verdensbanken hjælper ikke de fattige

Af John Nordbo, 92-gruppen

I en ny rapport opfordres Verdensbanken til at genoverveje sin praksis med hensyn til lån til olieudvinding og minedrift i u-lande. Lån til disse formål udgør en betydelig del af bankens aktivitet.

Verdensbanken tog selv initiativet til den uafhængige rapport, der er udarbejdet af et team under ledelse af Emil Salim, der tidligere har været miljøminister i Indonesien, og som var formand for forberedelsen af Verdenstopmødet i Johannesburg.

nen af [...] olieudvinding og minedrift.”

“En af de mest kontroversielle anbefalinger i rapporten er, at banken skal udfase sin støtte til kul- og olie-udvinding, mens støtten til vedvarende energi skal øges.”

Af rapporten fremgår det, at investeringerne i olieudvinding og minedrift ikke nødvendigvis har hjulpet de fattige, som er bankens primære målgruppe. Faktisk er miljøet og de fattige ofte kommet yderligere under pres som følge af ekspansionen af disse aktiviteter.

Rapporten peger på, at Verdensbanken ikke i dag har et system, som effektivt sikrer fattigdomsbekæmpelse via bæredygtig udvikling af minedrift og olieudvinding. En af de mest kontroversielle anbefalinger i rapporten er, at banken skal udfase sin støtte til kul- og olie-udvinding, mens støtten til vedvarende energi skal øges.

Blandt de øvrige anbefalinger er bedre vurderinger af de sociale og miljømæssige konsekvenser af projekterne, tiltag med henblik på at fremme tilbageførsel af indtægter til lokalområdet, opnåelse af accept fra oprindelige folk som berøres, sikring af retten til at danne egne fagforeninger i miner mv., samt styrkelse af u-landenes kapacitet til at regulere olie- og mineindustri.

Verdensbanken har endnu ikke reageret officielt på rapporten. Et udkast til direktionens svar, som er kommet til offentlighedens kendskab, tyder ikke på stor vilje til at foretage gennemgribende ændringer af bankens praksis.

ARRANGEMENTER

Latinamerikas økonomiske og politiske krise

Tirsdag den 2. marts, kl. 19.00

Ibis, Nørrebrogade 68 B, 2200 Kbh. N

Mere information på www.ibis.dk

Piger og Uddannelse

Onsdag den 10. marts kl. 19.00

Ibis, Nørrebrogade 68 B, 2200 Kbh. N

Mere information på www.ibis.dk

100 års dansk aktivitet i Congo

Tirsdag den 23. marts kl. 19.00

Ibis, Nørrebrogade 68B, 2200 Kbh. N

Mere information på www.ibis.dk

Hvordan bliver unges spørgsmål om HIV og Aids mødt i skolen i Sydafrika?

Tirsdag den 30. marts kl. 19.00

Ibis, Nørrebrogade 68B, 2200 Kbh. N

Mere information på www.ibis.dk

Mellempfolkeligt Samvirke:

Frihandel – en vej ud af fattigdom?

En dags seminar om handel og fattigdomsbekæmpelse.

Lørdag den 6. marts, kl. 9.30 til 16.30

MS' kantine, Landegreven 7

Tilmelding til Rasmus N. Jensen: rnj@ms.dk

Østudvidelsen og miljøet

Mandag d. 22. marts kl. 15-18 i Trekanten, Miljøkontrollen, Kalvebod Brygge 45, København.

Oplæg ved Palle Lindgaard-Jørgensen, DHI, Karin Hilmer Pedersen, statskundskab, ÅU, Steen Gade, Nyt Europa, Christiaan Ege, Det Økologiske Råd.

Enlargement and The Environment

Onsdag d. 16. juni, kl. 9.30-16.30 i Trekanten, Miljøkontrollen, Kalvebod Brygge 45, København.

Oplæg ved bl.a. Director general Tomáš Novotný, Ministry of the Environment, The Czech Republic, Vice director Karsten Skov, Danish Environmental Protection Agency, Marta Bonifert, director, Regional Environmental Center (REC).

Arrangør: Det Økologiske Råd og Europas Miljø.

Støttet af Nævnet vedr. EU-oplysning

Yderligere oplysninger: www.ecocouncil.dk

Find flere grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på øko-kalenderen på Øko-info - www.eco-info.dk

REDAKTION

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af John Nordbo, 92-gruppen, Ida Thuesen og Constance Hegner, WWF Verdensnaturfonden.

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk

Såfremt nyhedsbrevet ønskes afmeldt, sendes mail til c.hegner@wwf.dk